

Statens Landbruksforvaltning
Postboks 8140 Dep
0033 OSLO

Deres ref

Vår ref
03/01137

Dato
.11.2003

Forskrift om endring av kap. IV i forskrift om fordeling av tollkvoter for landbruksvarer

Landbruksdepartementet har 21. november 2003 fastsatt forskrift om endring i forskrift 20. juni 2003 nr. 907 om fordeling av tollkvoter for landbruksvarer og note til ny § 25 i samme forskrift, med hjemmel i tolltariffens innledende bestemmelser § 5 og delegeringsvedtak av 30. juni 1995 nr. 600.

1. Generelt om endringen i forskriften

Forskrift om fordeling av tollkvoter ble gitt av Landbruksdepartementet (LD) 20. juni 2003. Forskriften innebar både innholdsmessige og redaksjonelle endringer i forhold til tidligere forskrift om fordeling av tollkvoter for landbruksvarer av 30. september 1998. Kap. V i forskriften fra 1998, som omhandlet tollfrie viltkvoter til mindre virksomheter, ble imidlertid ikke endret. Kap. IV i den nye forskrift var derfor identisk med kap. V i den tidligere forskriften.

Ordningen med fordeling av tollfrie viltkvoter til mindre virksomheter har nå eksistert uforandret i tre år. I løpet av denne perioden har Statens landbruksforvaltning (SLF) som forvaltningsorgan høstet en rekke erfaringer med ordningen. Bl.a. på grunnlag av disse erfaringene og høringsinnspill har LD nå fastsatt forskrift om endring i forskrift 20. juni 2003 nr. 907 om fordeling av tollkvoter for landbruksvarer.

Endringene er av både innholdsmessig og redaksjonell karakter. Av gjennomgående redaksjonelle endringer vil vi nevne klargjøring og bruk av begrepene kvoteandel og tollkvote. En kvoteandel er en del av den samlede tollkvoten, og kan tildeles en søker. En tollkvote er derimot en betegnelse på den samlede kvoten som fordeles mellom søkerne. Denne forståelsen av begrepene er lagt til grunn. Den er også i samsvar med legaldefinisjonene i forskriftens § 2.

Samlet sett vil endringene etter LDs oppfatning gjøre forskriften bedre tilpasset de utfordringer som forvaltningen av de tollfrie viltkvotene til mindre virksomheter reiser. Videre vil endringene gjøre forskriften mer informativ og brukervennlig enn dagens forskrift.

Det understrekes at dette ikke er en revidering av hele forskriften, men at det utelukkende er gjort endringer i kapittel IV til forskriften.

2. Om nummereringen i forslaget

Endringene i bestemmelsenes rekkefølge er begrunnet i et ønske om et mer leservennlig og logisk oppbygd regelverk. Bestemmelser om krav til søkere og søknad er samlet først og deretter følger bestemmelser om tildeling av kvoteandeler og andre forhold. § 26 (Kvoteandelens størrelse) i høringsutkastet er plassert som § 29 i den fastsatte forskriften.

3. Merknader til de enkelte bestemmelser

Landbruksdepartementet sendte 30. september d.å. forslaget til endring av kap. IV i forskriften på høring. På bakgrunn av høringsuttalelsene er det gjort endringer i forskriftens bestemmelser i forhold til høringsutkastet.

Som vedlegg følger forskrift om endring av forskrift 20. juni 2003 nr. 907 om fordeling av tollkvoter for landbruksvarer og note til ny § 25 i samme forskrift. I det følgende vil en kommentere nærmere bestemmelsene i forskriften. Dette gjelder både endringer i forhold til høringsutkastet og videre bakgrunnen for og forståelsen av enkelte av bestemmelsene.

Til § 24. Vareomfang

Endringsforslaget er av språklig karakter.

Beskrivelsen av vareomfanget for de ulike kvotene er gjort mer utfyllende i noter til Vedlegg 1. Dette for å unngå tvil om hvilke type varer kvotene dekker.

Til § 25. Krav til søkere

Tidligere § 25 har vist seg å være lite hensiktsmessig på flere områder.

”Tollkvoter omfattet av dette kapitlet skal fordeles etter søknad til mindre virksomheter som ...” er endret til ”Kvoteandeler omfattet av dette kapitlet kan, med mindre særlige hensyn taler imot, tildeles virksomheter som ...”.

Endringen innebærer at kvoteandel først kan tildeles etter at et forvaltningsskjønn er utøvd. I et slikt kan-skjønn vil det være adgang til å legge vekt på en rekke forhold, herunder tidligere misbruk av ordningen, tidligere utnyttelse av tildelte kvoteandeler og sysselsettingsvirkning.

Tildeling av kvoteandeler er et offentlig gode som søkeren ikke har krav på, men som han etter et forvaltningsskjønn *kan* få. Endringen i § 25 (fra ”skal” til ”kan”) er ment å fremheve dette, og innebærer at kvoteandel først tildeles etter at forvaltningsskjønn er utøvd. Det presiseres likevel at det dreier seg om et begrenset kan-skjønn. SLF står ikke fullstendig fritt til å avslå eller innvilge slike søknader.

Hovedregelen er at søknader fra virksomheter som oppfyller vilkårene i § 25 nr.1-3, etter at SLF har utøvet skjønn, innvilges. Forvaltningsskjønnet skal imidlertid sikre SLF adgang til å avslå søknader i særlige tilfeller. Dette gjelder spesielt søknader om kvoteandel fra søkere som tidligere har misbrukt ordningen. Avslag vil i tilfelle være motivert i risikoen for fremtidig misbruk.

Endringen i § 25 fra ”skal” til ”kan” gir også SLF adgang til benytte sin skjønnsutøvelse til å knytte vilkår til tildeling av kvoteandel. Begrunnelsen er et ”fra det mer til det mindre”-argument. Ettersom SLF kan avslå en søknad helt, kan de også tildele en kvoteandel under forutsetning av oppfylling av visse vilkår. Et vilkår kan for eksempel være krav om jevnlig rapportering fra bedriftens side. Slik vil mulighetene for misbruk bli redusert, samtidig som de negative følgene ved å ikke tildele kvoteandel i det hele tatt bli avdempet. Det vil være et krav at vilkårene har saklig sammenheng med tildeling av kvoteandel.

”Etter søknad” er fjernet fra § 25, da § 26 regulerer forhold rundt søknaden om kvoteandel. Videre er tidligere § 25 første ledd nr. 2 fjernet. Dette har sammenheng med at nye § 28 annet ledd, om anvendelse av kvoten, vil dekke det samme.

Henvisningene til konkrete forskrifter i § 25 er byttet ut med henvisninger til de gjeldende forskriftene innenfor de aktuelle saksområdene. Endringen er begrunnet i et ønske om å slippe å endre kvoteforskriften hver gang forskriftene det henvises til oppheves og eventuelt erstattes med nye. Departementet mener hensynet til utfyllende og presis informasjon er ivaretatt ved at det henvises til de konkrete forskriftene i noter til forskriftens § 25 nr. 1 og § 25 nr. 2.

Til § 26. Krav til søknad

”Med mindre annet er kunngjort” er fjernet fra paragrafens første ledd. Behovene for å kunne dispensere fra forskriftens treårige intervall for kvotefordeling og prinsippet om at kvoten skal være lik hvert år, er ivaretatt vha. dispensasjonshjemmelen i § 29 annet ledd.

Hvem som blir tildelt kvote samt størrelsen på disse, vil bli offentliggjort av Statens landbruksforvaltning.

De forskjellige kravene til søknaden er nummerert. Dette er begrunnet i et ønske om å gjøre bestemmelsen mer oversiktlig og informativ.

Til § 27. Søknadsfrist og saksbehandling

Det er presisert at søknadsfristene gjelder den ”ordinære treårige tildelingen”. Slik vil SLF ha adgang til å tildele ekstraordinære kvoteandeler uten kunngjøring og frist. Dette vil være praktisk i tilfeller der usikkerhet omkring virksomheten i forbindelse med den ordinære tildelingen, ikke vil tildele kvoteandel for alle tre årene, jf. forslaget § 29 annet ledd. Dersom det etter et år viser seg at usikkerheten er borte, vil man da kunne tildele kvoteandel for de to neste årene til den samme virksomheten uten å følge bestemmelsene for den ordinære søknadsprosessen. Som beskrevet under omtale av § 29 er hovedregelen fortsatt treårige tildelinger og lik størrelse på kvoteandelene alle tre årene, for å oppnå størst mulig trygghet og forutsigbarhet for søkerne.

Henvisningene til §§ 26 og 43 er tatt med av informasjonshensyn.

Når det gjelder paragrafens siste setning vedrørende for sent innkomne søknader, kan det kun fordeles gjenstående kvote til disse dersom alle som søkte innen fristen har fått det de søkte om eller maksimal tillatt kvoteandel.

Til § 28. Krav til import, bearbeiding og videre omsetning
Endringsforslagene er av språklig karakter.

Av kontrollhensyn er det viktig at kvoteeier forestår importen.

Til § 29. Kvoteandelens størrelse

”Den enkelte virksomhet kan tildeles tollkvote” i første ledd er endret til ”søkere kan tildeles kvoteandel”. Det presiseres at bestemmelsen gir SLF en skjønnsmessig adgang til å velge hvorvidt de tre årlige kvotene skal fordeles i en omgang, eller om fordelingen for alle eller for enkelte av søkerne skal skje hvert år. Av første ledd annet punktum, sammenholdt med dispensasjonsbestemmelsen i annet ledd, fremgår det at hovedregelen er treårige tildelinger og lik størrelse på kvoteandelene alle tre årene.

Dersom det tildeles for tre år av gangen, og det avdekkes misbruk eller andre brudd på forutsetningene i kvotetildelingen, vil man med hjemmel i § 47 kunne trekke den tildelte kvoteandelen tilbake.

I annet ledd er dispensasjonsadgangen endret fra ”Bestemmelsen i første ledd kan fravikes dersom samlet tollkvote forbeholdt mindre virksomheter som har foredling av viltkjøtt som hovedformål, ikke kan fordeles etter ordinære kriterier” til ”Bestemmelsene i første ledd kan fravikes dersom særlige grunner foreligger”.

En særlig grunn kan for eksempel være at det er usikkert hvor lenge en bedrift vil ha virksomhet i det geografiske virkeområdet for forskriften. Da vil man kunne gi kvoteandel bare for et år. Dersom virksomheter faller ut i løpet av treårsperioden, og det blir nødvendig med refordeling av kvoteandeler, vil bestemmelsen også gi grunnlag for å dispensere fra kravet om at kvoteandelene skal være like store i alle tre kvoteårene. Se kommentarer til § 30.

Til § 30. Ubenyttet kvoteandel

For å få sammenheng med reglene om kvoteandelens størrelse og tildeling i § 29, foreslås § 30 annet ledd endret. Den vil da lyde: ”Kvoteandel som er trukket tilbake, ellers som på annet grunnlag ikke blir tildelt den opprinnelige søkeren, skal legges ut til ny fordeling til andre kvoteeiere.

Ved å ta inn ”eller på annet grunnlag ikke blir tildelt den opprinnelige søker eller eier”, tas det høyde for kvoteandeler som ikke blir trukket tilbake, men som midt i treårsperioden vil stå ”uten eier” fordi kvoteandelen etter § 29 annet ledd bare ble tildelt for ett eller to år.

Til § 31. Omsetningsforbud

Det foreslås ingen endringer.

Dersom kvoteandeler forblir ubrukt skal disse refordeles av Statens landbruksforvaltning til andre kvoteeiere.

Til Vedlegg 1

I endret Vedlegg 1 er det angitt hvilke typer kjøttvarer kvotene for ”kjøtt av annet vilt” omfatter. Produktomfanget innenfor disse kvotene er presisert i fotnotene 8 og 17. Dette er gjort av oversiktshensyn. Det er videre gjort noen opprettinger av tolltekniske feil i vedlegget.

4. Administrative og økonomiske konsekvenser

Endringsforslaget vil ikke ha økonomiske konsekvenser av betydning. Endringene vil kunne bidra til en viss forenkling av det administrative arbeidet med kvotene.

Vi ber Statens landbruksforvaltning sørge for at aktuelle berørte parter underrettes om den nye forskriften.

Med hilsen

Henrik Einevoll
avdelingsdirektør

Eivind Skjulestad
rådgiver

Vedlegg: Forskrift om endring av forskrift 20. juni 2003 nr. 907 om fordeling av tollkvoter for landbruksvarer og utkast til note til ny § 25 i samme forskrift